

Na osnovu Amandmana LXXXII tačka b) st. 5 i 6. na Ustav Republike Srpske, člana 115. Ustava Republike Srpske i člana 61. stav 2. Zakona o Ustavnom sudu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ br. 104/11 i 92/12), Vijeće za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa Ustavnog suda Republike Srpske, na sjednici održanoj 22. juna 2020. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

Nije prihvatljiv zahtjev Kluba delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske za utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Odluci o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-453/20 i Odluci o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-454/20, koje je Narodna skupština Republike Srpske izglasala na Trinaestoj posebnoj sjednici 23. maja 2020. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Predsjedavajuća Vijeća naroda Republike Srpske dostavila je, 15. juna 2020. godine, Ustavnom sudu Republike Srpske – Vijeću za zaštitu vitalnog interesa (u daljnjem tekstu: Vijeće) akt broj: 03.1/I-285/20 od 15. juna 2020. godine, kojim se, na osnovu zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda, traži utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Odluci o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske broj: 02/1-021-453/20, koju je izglasala Narodna skupština Republike Srpske na Trinaestoj posebnoj sjednici održanoj 23. maja 2020. godine. Naknadno, Vijeću je dostavljen akt predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske broj: 03.1/I-286/20 od 15. juna 2020. godine, kojim se, na osnovu zahtjeva Kluba delegata bošnjačkog naroda, traži utvrđivanje povrede vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Odluci o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske broj: 02/1-021-454/20, koju je izglasala Narodna skupština Republike Srpske na Trinaestoj posebnoj sjednici održanoj 23. maja 2020. godine. Uz navedene akte dostavljene su predmetne odluke i Rebalans Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, Odluka o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda broj: 03.2-5-76/20 od 2. juna 2020. godine i Amandmani sa obrazloženjem broj: 03.2-5-76/20-1 od 08. juna 2020. godine. U aktima predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske navodi se da je Narodna skupština Republike Srpske na Trinaestoj posebnoj sjednici, održanoj 23. maja 2020. godine, izglasala osporenu Odluku o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-453/20, i Odluku o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-454/20, te su saglasno Amandmanu LXXXII na Ustav Republike Srpske, ove odluke dostavljene na razmatranje Vijeću naroda Republike Srpske. Takođe je navedeno da je Klub delegata bošnjačkog naroda, svojim aktom broj: 03.2-5-76/20 od 2. juna 2020. godine, pokrenuo proceduru za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, smatrajući da se navedenim odlukama Narodne skupštine Republike Srpske ugrožavaju vitalni nacionalni interesi bošnjačkog naroda. S obzirom na to da Vijeće naroda Republike Srpske na Osmoj redovnoj sjednici, održanoj 10. juna 2020. godine, nije postiglo saglasnost svih klubova u Vijeću naroda povodom predmetnih odluka, kao ni Zajednička komisija Narodne skupštine i Vijeća naroda Republike Srpske, pitanje je proslijeđeno Vijeću da odluči da li je osporenim odlukama koje je donijela Narodna skupština Republike Srpske povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Osim navedenog, u prilogu akta predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske, dostavljeni su izvod iz stenograma sa Trinaeste posebne sjednice Narodne skupštine Republike Srpske održane 23. maja 2020. godine (u dijelu koji se odnosi na tačke dnevnog reda koje se odnose na usvajanje osporenih odluka), izvod iz stenograma sa Osme sjednice Vijeća naroda Republike Srpske održane 10. juna 2020. godine (dio koji se odnosi na pokretanje postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u pogledu predmetnih odluka) i izvod iz stenograma sa Treće sjednice Zajedničke komisije Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda Republike Srpske održane 15. juna 2020. godine (u dijelu koji se odnosi na usaglašavanje stavova povodom Odluke o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-453/20, i Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-454/20).

S obzirom na činjenicu da je u konkretnim ustavnopravnim stvarima podneseno više zahtjeva za pokretanje postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa u pogledu akata istog donosioca i sa istim obrazloženjem o povredi Ustava Republike Srpske, te da su se time ispunili uslovi za spajanje ovih zahtjeva i vođenje jedinstvenog postupka, Vijeće je saglasno članu 9. st. 2. i 3. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.114/12, 29/13 i 90/14), rješenjem broj UV-11/20 od 17. juna 2020. godine, odlučilo da spoji postupke po zahtjevima broj UV-11/20 i UV-12/20, te da vodi jedinstven postupak pod brojem UV-11/20.

Odlukom o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-453/20 od 23. maja 2020. godine, koju je na osnovu člana 70. stav 1. tačka 2, člana 109. Ustava Republike Srpske, čl. 182. i 186. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 31/11 i 34/17) donijela Narodna skupština Republike Srpske na Trinaestoj posebnoj sjednici održanoj 23. maja 2020. godine, utvrđeno je da u postupku donošenja Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske postoje naročito opravdani razlozi da navedena Odluka stupi na snagu narednog dana od dana objavljivanja. U stavu 2. ove Odluke određeno je da ista stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Odlukom o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-454/20 od 23. maja 2020. godine, koju je na osnovu člana 70. stav 1. tačka 3. Ustava Republike Srpske, čl. 182. i 186. st. 1. i 2. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.31/11 i 34/17), donijela Narodna skupština Republike Srpske na Trinaestoj posebnoj sjednici održanoj 23. maja 2020. godine, utvrđeno je da Narodna skupština Republike Srpske usvaja Rebalans Budžeta Republike Srpske (stav 1), da je sastavni dio ove Odluke Rebalans Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu (stav 2), te da ova odluka stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“ (stav 3).

Na osnovu pomenutih akata predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske i priložene dokumentacije, Vijeće je utvrdilo da je Klub delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske, 2. juna 2020. godine, pod brojem 03.2-5-76/20, donio Odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Odluci o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu,

broj: 02/1-021-453/20, i Odluci o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-454/20; da je ovu odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa podržalo šest delegata, dok je jedan bio protiv; te da se u Vijeću naroda o navedenom zahtjevu Kluba delegata bošnjačkog naroda glasalo po proceduri za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa, ali nije postignuta saglasnost svih klubova u ovom vijeću. Zajednička komisija Narodne skupštine Republike Srpske i Vijeća naroda Republike Srpske na sjednici održanoj 15. juna 2020. godine, takođe nije postigla saglasnost povodom ovog pitanja, pa su predmetne odluke prosljeđene Vijeću da odluči da li je u konkretnom slučaju povrijeđen vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

U navedenim aktima predsjedavajuće Vijeća naroda Republike Srpske navodi se da je Klub delegata bošnjačkog naroda u Vijeću naroda Republike Srpske pokrenuo proceduru za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa smatrajući da se osporenim odlukama Narodne Skupštine Republike Srpske ugrožavaju vitalni nacionalni interesi bošnjačkog naroda. Uvidom u Odluku o pokretanju postupka zaštite vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda, broj: 03.2-5-76/20 od 2. juna 2020. godine, Vijeće je utvrdilo da je u stavu I ove odluke navedeno: „Pokreće se postupak zaštite vitalnog nacionalnog interesa na Odluku o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-453/20, i Odluku o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-454/20. Postupak vitalnog nacionalnog interesa pokreće se na osnovu člana 70. Ustava Republike Srpske dopunjenog Amandmanom LXXXII alineja 9: druga pitanja koja bi se tretirala kao pitanja od vitalnog nacionalnog interesa ukoliko tako smatra 2/3 jednog od klubova delegata konstitutivnih naroda u Vijeću naroda.“

Odlučujući o prihvatljivosti zahtjeva, Vijeće je imalo u vidu odredbe člana 48. st. 1. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.114/12, 29/13 i 90/14), kojima je, pored ostalog, propisano da je podnosilac zahtjeva za ocjenu vitalnog nacionalnog interesa, uz zahtjev obavezan Vijeću dostaviti:

dokaz o provedenoj proceduri u smislu odredaba iz člana 70. Ustava Republike Srpske, obrazloženje zahtjeva sa naznakom povrede vitalnih nacionalnih interesa iz člana 70. Ustava Republike Srpske.

U vezi sa navedenim, Vijeće je takođe uzelo u obzir i odredbu člana 49. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske, kojim je propisano da ukoliko podnosilac zahtjeva ne postupi po odredbama iz člana 48. ovog poslovnika, Vijeće će donijeti rješenje da je zahtjev neprihvatljiv.

Na osnovu navedenog, Vijeće je utvrdilo da je u konkretnom slučaju provedena procedura u smislu Amandmana LXXXII na Ustav Republike Srpske, kojim je dopunjen član 70. Ustava. Međutim, uz predmetni zahtjev za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa nije dostavljeno obrazloženje zahtjeva o povredi vitalnih nacionalnih interesa iz Amandmana LXXXII na Ustav kojim je dopunjen član 70. Ustava Republike Srpske, odnosno da podnosilac zahtjeva nije konkretizovao i obrazložio u čemu se sastoji povreda vitalnog nacionalnog interesa bošnjačkog naroda u Odluci o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-453/20, i Odluci o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-454/20. Shodno navedenom, Vijeće je utvrdilo da podnosilac zahtjeva nije postupio saglasno odredbi člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o

radu Ustavnog suda Republike Srpske.

Nakon uvida u Amandmane na predmetne Odluke Narodne skupštine Republike Srpske, koje je pod brojem 03.2-5-76/20-1 uložio Klub delegata bošnjačkog naroda 8. juna 2020. godine, Vijeće je utvrdilo da ovi amandmani, koji se odnose na predmetne Odluke, sadrže kratka obrazloženja o razlozima zbog kojih ih je ovaj klub uložio. U obrazloženju Amandmana se navodi da su ekonomska sredstva planirana za finansiranje povratka u Republiku Srpsku, tekuće grantove dobrotvornim društvima „Merhamet“ i tekuće grantove za rad udruženja i organizacija civilnih žrtava rata Bošnjaka i Hrvata, kao i sredstva planirana za otpremnine po članu 182. Zakona o radu, nedovoljna, imajući u vidu broj povratnika u Republiku Srpsku i broj korisnika usluga dobrotvornog društva „Merhamet“, kao i sredstva potrebna za rad udruženja i organizacija koja se bave traženjem nestalih civila i civilnih žrtava rata Bošnjaka i za otpremnine lica koja su zbog svoje nacionalne pripadnosti ostala bez posla.

Imajući u vidu izloženo, Vijeće je ocijenilo da se obrazloženje uložених Amandmana na osporenu Odluku o prijevremenom stupanju Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-453/20 od 23. maja 2020. godine, i na Odluku o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-454/20 od 23. maja 2020. godine, po svojoj sadržini ne može smatrati obrazloženjem sa naznakom povrede vitalnog nacionalnog interesa konstitutivnog naroda u smislu Amandmana LXXXII na Ustav Republike Srpske kojim je dopunjen član 70. Ustava, koje je podnosilac zahtjeva bio obavezan dostaviti uz zahtjev, a što je prema odredbi člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske, procesna pretpostavka za odlučivanje o prihvatljivosti zahtjeva za zaštitu vitalnog nacionalnog interesa.

Kako iz navedenog proizlazi da Klub delegata bošnjačkog naroda nije postupio u skladu sa citiranim odredbom člana 48. stav 1. alineja 2. Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Srpske, odnosno nije dostavio obrazloženje zahtjeva za ocjenu vitalnog nacionalnog interesa iz Amandmana LXXXII na Ustav kojim je dopunjen član 70. Ustava Republike Srpske, Vijeće je odlučilo da predmetni zahtjev nije prihvatljiv, jer nisu ispunjenje procesne pretpostavke za odlučivanje o tome da li se Odluka o prijevremenom stupanju na snagu Odluke o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-453/20, i Odluka o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2020. godinu, broj: 02/1-021-454/20, odnose na vitalni nacionalni interes bošnjačkog naroda.

Na osnovu izloženog Vijeće je odlučilo kao u izreci ovog rješenja.

Ovo rješenje Vijeće je donijelo u sastavu: predsjedavajući Vijeća akademik prof. dr Snežana Savić, predsjednik Suda mr Džerard Selman i sudije: Milenko Arapović, Amor Bukić, Zlatko Kulenović, Irena Mojović i prof. dr Marko Rajčević.

Broj: UV-11/20
22. juna 2020. godine

PREDSJEDAVALA
Vijeća za zaštitu vitalnog
interesa
Ustavnog suda Republike
Srpske
Akademik prof. dr Snežana
Savić, s.r.